

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος»

Γενικό Μέρος

Ο παρών νόμος αποτελεί μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού, επικαιροποίησης και ρύθμισης με ενιαίο τρόπο των κανόνων που διέπουν την άσκηση κάθε μορφής εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος, δηλαδή του υπαίθριου εμπορίου.

Το υπαίθριο εμπόριο εντάσσεται στην ευρύτερη λειτουργία του εμπορίου και της αγοράς και αποτελεί έναν τομέα στον οποίο αναπτύσσονται δραστηριότητες ιδιαίτερης σημασίας για την οικονομία και την εύκολη πρόσβαση των καταναλωτών σε προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής και οικογενειακής και παραδοσιακής οικοτεχνίας. Οι παραγωγοί πρωτογενών προϊόντων (προϊόντων γης, θάλασσας και πρόσφατα ιχθυοκαλλιέργειας), ιδίως λόγω των γεωφυσικών συνθηκών της χώρας, αντιμετώπιζαν συχνά μεγάλες δυσκολίες διάθεσης των προϊόντων τους. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την παροχή δυνατότητας εύκολης και άμεσης πρόσβασης των καταναλωτών, κατέστησε το υπαίθριο εμπόριο απαραίτητο μέσο διάθεσης των προϊόντων αυτών.

Οι λαϊκές αγορές για πώληση πρωτογενών προϊόντων θεσμοθετήθηκαν προκειμένου οι παραγωγοί να διαθέτουν τα προϊόντα τους σε οργανωμένες αγορές απευθείας στους καταναλωτές. Σταδιακά, η ολοένα αυξημένη ζήτηση των προϊόντων αυτών δημιούργησε την ανάγκη η διάθεση των εν λόγω προϊόντων να επιτρέπεται σε υπαίθριους χώρους – λαϊκές αγορές και από μη παραγωγούς, οι οποίοι ονομάστηκαν «επαγγελματίες υπαίθριοι πωλητές λαϊκών αγορών». Στην συνέχεια και για λόγους κάλυψης της ζήτησης των καταναλωτών, επετράπη και η διάθεση και βιομηχανικών προϊόντων οικιακής χρήσεως στις λαϊκές αγορές.

Υπαίθριοι πωλητές για μεμονωμένα κυρίως προϊόντα, όπως κουλούρια, κάστανα, καλαμπόκια κ.λπ., δραστηριοποιούνταν παραδοσιακά, κυρίως μέσα στον αστικό ιστό των πόλεων ή σε σημεία συγκέντρωσης καταναλωτών, όπως παραλίες, συγκεντρώσεις ανοιχτού χώρου, όπως αθλητικές ή καλλιτεχνικές εκδηλώσεις κ.λπ., για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

Με την πάροδο του χρόνου όμως, γύρω από τις δραστηριότητες αυτές αναπτύχθηκε μία εκτενής μορφή παρεμπορίου, που κατέστησε προβληματική την λειτουργία του υπαίθριου εμπορίου, δυσχέρανε σημαντικά ή και αναιρέσε τους αρχικούς σκοπούς του νομοθέτη και συνετέλεσε σε φαινόμενα δυσλειτουργίας της αγοράς.

Τα συσσωρευμένα προβλήματα από τον τρόπο άσκησης του υπαίθριου εμπορίου, όπως ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η πλημμελής προστασία του καταναλωτή, η μεγάλη φοροδιαφυγή, η παραμέληση της αισθητικής των πόλεων και ειδικότερα των τουριστικών και ιστορικών περιοχών, η δυσχέρεια ελέγχου του υπαίθριου εμπορίου, σε συνδυασμό με την αδυναμία ομοιόμορφης εφαρμογής των διατάξεών του σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, καθιστούν αναγκαία και επιβεβλημένη την παρούσα νομοθετική παρέμβαση.

Εκτός των ανωτέρω, οι επανειλημμένες τροποποιήσεις τόσο των βασικών νομοθετημάτων όσο και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθεισών εκτελεστικών αποφάσεων, έχουν καταστήσει δυσλειτουργικό και αδιαφανές το θεσμικό πλαίσιο και, σε συνδυασμό με την ανάγκη εκσυγχρονισμού και βελτίωσής του, επιβάλλουν την εκ νέου ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία του υπαίθριου εμπορίου.

Επιπλέον, οι σημειωθείσες αλλαγές των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών εμπορίου επιβάλλουν τη συμπλήρωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και την προσαρμογή του στα σύγχρονα δεδομένα και τις απαιτήσεις για εξυγίανση της λειτουργίας των κρίσιμων τομέων του εμπορίου και της αγοράς και για ένα σύστημα δραστηριότητας όλων των δραστηριοτήτων με κανόνες διαφάνειας, ισονομίας, κοινωνικής

ευαισθησίας και αρχών ανάπτυξης. Ο παρών νόμος αποτρέπει με αποτελεσματικό τρόπο τα φαινόμενα του παρεμπορίου, καθώς και των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και εξασφαλίζει μια σχέση δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των πωλητών και των καταναλωτών.

Επίσης, με τις διατάξεις του παρόντος νόμου επιδιώκεται η προσαρμογή λειτουργίας της αγοράς στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας και των καταναλωτών και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, αλλά και στις συστάσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Στόχος του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση ενιαίων κανόνων, προϋποθέσεων και όρων λειτουργίας του υπαίθριου εμπορίου σε όλη την επικράτεια.

Ο παρών νόμος καθιερώνει ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο για το υπαίθριο εμπόριο και στοχεύει βελτιωθεί η εικόνα της χώρας με την εξάλειψη του παρεμπορίου και των άναρχων μορφών εμπορίου, τον σεβασμό στο περιβάλλον, την ελκυστική και ευπρεπή εμφάνιση των πόλεων, των τουριστικών και ιστορικών περιοχών και την καθιέρωση αρχών ισονομίας και ίσων ευκαιριών.

Περαιτέρω, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός, η διαφάνεια, η ομαλή λειτουργία και η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς των πρωτογενών προϊόντων γης και θάλασσας από τον παραγωγό μέχρι τον καταναλωτή, η εξασφάλιση του ανταγωνισμού και η σταθερότητα των τιμών. Επιπλέον επιδιώκεται η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός του θεσμού των λαϊκών αγορών, ο εξορθολογισμός και η διαφάνεια στη χορήγηση θέσεων στις λαϊκές αγορές μέσω διαδικασίας κλήρωσης, η θέσπιση ενιαίου πλαισίου αδειοδότησης και μέσων ελέγχου, η πρόβλεψη ειδικών διατάξεων για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών βιολογικών προϊόντων, η καθιέρωση ταχείας και ουσιαστικής διαδικασίας παρέμβασης των ελεγκτικών οργάνων στην επιβολή κυρώσεων με στόχο την ταχεία και αποτελεσματική τήρηση των διατάξεων λειτουργίας του υπαίθριου εμπορίου και την πάταξη του παρεμπορίου, με τελική επιδίωξη την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την παροχή ποιοτικών προϊόντων σε προσιτές τιμές προς τους καταναλωτές.

Μέσα από τις διατάξεις του εν λόγω νομοθετήματος επιδιώκεται η δημιουργία ενός ενιαίου νομικού πλαισίου για τα ζητήματα τα οποία ρυθμιζόνταν από την νομοθεσία περί υπαίθριου εμπορίου και η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου για τον παραγωγό, τον επαγγελματία και τον καταναλωτή, σύμφωνα με τους κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου και του δικαίου του ανταγωνισμού.

Ειδικό Μέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ Άρθρα 1 και 2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο άρθρο 1 προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου και αποτυπώνεται με σαφήνεια ο σκοπός του, ο οποίος είναι η ρύθμιση με ενιαίο τρόπο του πλαισίου άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος, η οργάνωση και λειτουργία των λαϊκών αγορών και ο εκσυγχρονισμός των κανόνων και προϋποθέσεων αδειοδότησης κάθε μορφής άσκησης υπαίθριου εμπορίου.

Στο άρθρο 2 παρατίθενται οι βασικοί ορισμοί των μορφών άσκησης του υπαίθριου εμπορίου των οποίων η λειτουργία ρυθμίζεται στο παρόν σχέδιο νόμου, προσδιορίζονται με σαφήνεια οι χώροι, τα μέσα και ο τρόπος άσκησης δραστηριοτήτων ανά μορφή υπαίθριου εμπορίου, γίνεται η βασική διάκριση μεταξύ λαϊκής αγοράς και λαϊκής αγοράς προϊόντων βιολογικής γεωργίας και παρατίθεται η έννοια των προϊόντων παραδοσιακής οικοτεχνίας, τα οποία επιτρέπεται να πωλούνται στις υπαίθριες αγορές. Με τον τρόπο αυτό ο νομοθέτης, συγκεντρώνει τις βασικές έννοιες που βρίσκονται διάσπαρτες στη νομοθεσία και προσδιορίζει με σαφήνεια, ακρίβεια και πληρότητα όλες τις μορφές άσκησης υπαίθριου εμπορίου. Έτσι, ο εφαρμοστής του νόμου έχει στα χέρια του ένα λειτουργικό εργαλείο για την αποτελεσματική άσκηση του έργου του και οι φορείς της αγοράς ένα σαφές πλαίσιο μέσα στο οποίο προσαρμόζουν και πραγματοποιούν τη δράση τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
Άρθρα 3 έως 7
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΛΑΪΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Στα εν λόγω άρθρα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διέπουν τη λειτουργία των λαϊκών αγορών, την ίδρυση, μεταφορά, επέκταση και κατάργηση των λαϊκών αγορών, την χορήγηση θέσεων εντός αυτών, την αλλαγή αγοράς και το ημερήσιο ανταποδοτικό τέλος που καταβάλλεται από τους προσερχόμενους στις λαϊκές αγορές στους φορείς λειτουργίας αυτών. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 3 προσδιορίζονται αναλυτικά οι χώροι και οι μέρες λειτουργίας των λαϊκών αγορών ενώ προβλέπεται η έκδοση κανονιστικών πράξεων από τους αρμόδιους φορείς για την ρύθμιση τεχνικών λεπτομερειών της λειτουργίας των λαϊκών αγορών, όπως η οριοθέτηση και διαγράμμιση των χώρων λειτουργίας, οι ώρες προσέλευσης και αποχώρησης των πωλητών, η καθαριότητα του χώρου, οι διαστάσεις και ο τύπος των πινακίδων πώλησης, ο τύπος, το χρώμα και το υλικό του εκθετηρίου και του στεγάστρου καθώς και ο τρόπος εμφάνισης των πωλητών, με σκοπό την εξασφάλιση ομαλής λειτουργίας, ομοιομορφίας και ενιαίας αισθητικής. Ως προς τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, όπως προκύπτει από την παράγραφο 1, δίδεται προτεραιότητα σε ανεξάρτητους υπαίθριους και ελεύθερους δημόσιους ή δημοτικούς χώρους, με γνώμονα την καλύτερη πρόσβαση των καταναλωτών στις αγορές αυτές και την μη διατάραξη της κυκλοφορίας και για το λόγο αυτό προβλέπεται η λειτουργία τους σε δρόμους ή πλατείες εντός αστικού ιστού, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν ανεξάρτητοι και ελεύθεροι χώροι.

Με το άρθρο 4 προσδιορίζεται η αρμοδιότητα και η διαδικασία έκδοσης απόφασης για την ίδρυση, μεταφορά, επέκταση και κατάργηση των λαϊκών αγορών ανά την επικράτεια. Για την αποφυγή τυχόν κενού στη διαδικασία χωροθέτησης των λαϊκών αγορών, προβλέπεται ότι η σχετική απόφαση θα εκδίδεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη ακόμη και χωρίς την παροχή γνώμης από τον οικείο Δήμο ή την Αστυνομία.

Με το άρθρο 5 επιτυγχάνεται η συνολική και ενιαία ρύθμιση του ζητήματος της χορήγησης των θέσεων στους πωλητές λαϊκών αγορών ενώ εισάγεται και μια σημαντική καινοτομία που έχει ως στόχο την διαφάνεια και την τάξη στην χορήγηση των θέσεων στους πωλητές λαϊκών αγορών. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι για την τοποθέτηση των πωλητών διενεργείται μια φορά το χρόνο δημόσια κλήρωση από ειδική για το σκοπό αυτό επιτροπή στην οποία προεδρεύει δικαστικός και περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία και το περιεχόμενο της προκήρυξης των θέσεων και της κλήρωσης. Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται επίσης η χρήση πληθυσμιακών κριτηρίων για τον καθορισμό του ανώτατου αριθμού θέσεων πωλητών στις λαϊκές αγορές και καθίσταται σαφής η προτεραιότητα στη χορήγηση θέσεων στους παραγωγούς. Στις λαϊκές αγορές οι παραγωγοί πωλητές τοποθετούνται χωριστά από τους επαγγελματίες για να εξασφαλίζεται ακόμη περισσότερο ο ανταγωνισμός και η προστασία των καταναλωτών, ενώ στον ίδιο άξονα κινείται και η διατήρηση της υποχρέωσης να τοποθετούνται οι πωλητές βιομηχανικών προϊόντων στην αρχή ή στο τέλος των λαϊκών αγορών αλλά και η κάλυψη μόνο από παραγωγό πωλητή της κενής θέσης που προέρχεται από μη ανανέωση άδειας είτε παραγωγού είτε επαγγελματία. Τέλος, στο άρθρο αυτό προβλέπεται η άμεση γνωστοποίηση από τους αρμόδιους υπαλλήλους τυχόν κενής θέσης που προκύπτει για οποιοδήποτε λόγο.

Με το άρθρο 6 ρυθμίζεται ενιαία, απλοποιείται σημαντικά και τακτοποιείται το ζήτημα της αλλαγής λαϊκής αγοράς και της αμοιβαίας αλλαγής λαϊκής αγοράς κατά τρόπο ώστε οι πωλητές να διευκολύνονται στην δραστηριότητά τους, παύουν να υφίστανται οι τοπικοί περιορισμοί του ισχύοντος δικαίου οι οποίοι έχουν δημιουργήσει διαφόρων ειδών εξαρτήσεις και εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση των πωλητών σε όλες τις λαϊκές αγορές. Τα κριτήρια για την έγκριση της αίτησης αλλαγής λαϊκής αγοράς της παραγράφου 1 έχουν την έννοια ότι λαμβάνεται υπόψη η παλαιότερη άδεια και η αίτηση που κατατέθηκε νωρίτερα.

Τέλος, στο άρθρο 7 ρυθμίζεται το ημερήσιο ανταποδοτικό τέλος το οποίο υποχρεούνται να καταβάλουν οι προσερχόμενοι πωλητές στις λαϊκές αγορές όλης της χώρας και παρέχεται η εξουσία στον οικείο φορέα για

τον καθορισμό του ύψους του και άλλων τεχνικών λεπτομερειών της διαδικασίας καταβολής και είσπραξης. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας, περιέχονται στο άρθρο αυτό οι βασικοί κανόνες για την καταβολή του ημερήσιου τέλους, τους υπόχρεους, τους φορείς είσπραξης, τους δικαιούχους και τα ποσοστά επί του εισπραττόμενου ποσού που διατίθενται σε αυτούς προς εκπλήρωση του ανταποδοτικού σκοπού του συγκεκριμένου τέλους. Επίσης, για πρώτη φορά και με γνώμονα την κοινωνική ευαισθησία του νομοθέτη, λαμβανομένων υπόψη των σύγχρονων οικονομικών συνθηκών, προβλέπεται με την παράγραφο 7 η διάθεση ποσοστού από το αποθεματικό των Οργανισμών Λαϊκών Αγορών Αθηνών και Θεσσαλονίκης αποκλειστικά για την οικονομική ενίσχυση ανέργων και άλλων ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της χώρας, μέσω της κάλυψης βιοτικών τους αναγκών, όχι όμως με απλή χρηματική παροχή αλλά με διάθεση ειδών που πωλούνται στις λαϊκές αγορές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΩΛΗΤΕΣ ΛΑΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ** **ΑΡΘΡΑ 8-17**

Στα εν λόγω άρθρα καθορίζονται οι δικαιούχοι άσκησης εμπορικής δραστηριότητας στους χώρους των λαϊκών αγορών, περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις για τις δυο κατηγορίες πωλητών, τους παραγωγούς και τους επαγγελματίες πωλητές, καθορίζονται οι αρμόδιοι φορείς έκδοσης των σχετικών αδειών, ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης, ανανέωσης, και μεταβίβασης των αδειών, η προσωρινή αναπλήρωση του πωλητή και η πρόσληψη υπαλλήλου από τους πωλητές. Στο κεφάλαιο αυτό περιέχεται επίσης διάταξη για τις τριμελείς επιτροπές χορήγησης βεβαιώσεων σε παραγωγούς πωλητές και περιγράφονται αναλυτικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και η καταγραφή της διακίνησης των αγροτικών προϊόντων. Ειδικότερα:

Στο άρθρο 8, προς άρση επικαλύψεων στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και προς διευκόλυνση των συναλλασσομένων, καθορίζονται ρητά και ενιαία οι δικαιούχοι λήψης άδειας πωλητή λαϊκών αγορών και οι αρμόδιες αρχές για την χορήγηση της σχετικής άδειας. Οι άδειες δίνονται αυστηρά σε φυσικά πρόσωπα, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης άδειας σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ή αναγνωρισμένες ομάδες παραγωγών υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις οι οποίες εξειδικεύονται στα επί μέρους άρθρα του νομοθετήματος.

Το άρθρο 9 αναφέρεται αναλυτικά στην άδεια παραγωγού πωλητή λαϊκών αγορών και ρυθμίζει λεπτομερώς, λόγω της αυξημένης σημασίας του για την λειτουργία των λαϊκών αγορών, τους δικαιούχους, τα πωλούμενα προϊόντα, τις προϋποθέσεις, τον τύπο και το περιεχόμενο της άδειας παραγωγού πωλητή. Στην πρώτη παράγραφο παρατίθεται αναλυτικά ο κατάλογος των προϊόντων που δύνανται να πωλούν στις λαϊκές αγορές οι παραγωγοί. Στην κατηγορία των μεταποιημένων προϊόντων παραδοσιακής οικοτεχνίας έχουν συμπεριληφθεί τα παραδοσιακά ζυμαρικά, ενώ έχει προστεθεί νεώτερη κατηγορία, αυτή των αλλαντικών, με την προϋπόθεση ότι αποτελούν προϊόντα παραδοσιακής οικοτεχνίας και τηρούνται οι κανόνες ασφάλειας και υγιεινής των τροφίμων. Επίσης, για να μην αναγράφεται για κάθε είδος χωριστά η νομοθεσία η οποία διέπει την διάθεσή του, και προς αποφυγή περιττών επαναλήψεων, γίνεται παραπομπή στο άρθρο 17, στο οποίο αναφέρονται ενιαία όλοι οι σχετικοί κανόνες. Το περιεχόμενο της άδειας έχει εμπλουτιστεί και περιλαμβάνει περισσότερα στοιχεία όπως ο κωδικός του παραγωγού, ο αριθμός ιχνηλασιμότητας των προϊόντων, εφόσον πρόκειται για παρτίδες νωπών οπωροκηπευτικών, όπως προβλέπεται στους σχετικούς κανόνες Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Υπηρεσιών (Δ.Ι.Ε.Π.Π.Υ.), καθώς και ο αντίστοιχος κωδικός του αγροτεμαχίου στο σύστημα ΟΣΔΕ, με σκοπό να γίνεται ευκολότερα και πιο αποτελεσματικά ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων του νόμου. Με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου παρέχεται και η εξουσία στον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας να προσθέτει με απόφασή του και άλλα προϊόντα στον σχετικό κατάλογο, έτσι ώστε να είναι πιο απλή η προσαρμογή της λειτουργίας των λαϊκών αγορών σε νέα δεδομένα που αφορούν την αγροτική ή μη παραγωγή καθώς και τις ανάγκες των καταναλωτών.

Με το άρθρο 10 ρυθμίζεται η χορήγηση, ανανέωση και μεταβίβαση της άδειας παραγωγού πωλητή λαϊκών αγορών. Στην αίτηση-υπεύθυνη δήλωση που συμπληρώνει ο ενδιαφερόμενος πωλητής και στην οποία

αναφέρονται όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά τον πωλητή και την παραγωγή του, έχει προστεθεί και η υποχρέωση να δηλώνεται ότι οι τυχόν μισθωμένες εκτάσεις γης βρίσκονται εντός των ορίων της περιφερειακής ενότητας προκειμένου να αποφεύγεται το φαινόμενο των «ψευδοπαραγωγών», δηλαδή παραγωγών οι οποίοι μισθώνουν αγροτικές εκτάσεις σε διάφορες περιοχές για να μπορούν να πωλούν όλο το χρόνο προϊόντα στη λαϊκή αγορά. Ο χρόνος ισχύος της άδειας συνδέεται πλέον με το περιεχόμενο της βεβαίωσης της Τριμελούς Επιτροπής, ανά προϊόν, και ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα κάθε φορά, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια και να διευκολύνεται ο έλεγχος. Με την παράγραφο 7 εξορθολογίζεται η διαδικασία της μεταβίβασης της παραγωγικής άδειας.

Οι ρυθμίσεις σχετικά με τις Τριμελείς Επιτροπές χορήγησης βεβαιώσεων σε παραγωγούς για την λήψη της άδειας παραγωγού πωλητή λαϊκών αγορών προβλέπονται στο άρθρο 11, στο οποίο περιγράφεται το έργο τους και καθορίζονται τα όργανα σύστασης και συγκρότησής τους. Το έργο των Τριμελών Επιτροπών είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αφού μεταβαίνουν αυτοπροσώπως και πραγματοποιούν αυτοψίες στις καλλιέργειες προκειμένου να βεβαιώσουν το είδος και την ποσότητα της παραγωγής και για το λόγο αυτό προβλέπεται ρητά στο νόμο η κάλυψη των οδοιπορικών εξόδων των μελών τους αλλά και ποινικές ευθύνες σε περίπτωση αναληθών βεβαιώσεων.

Για τους παραγωγούς πωλητές λαϊκών αγορών προβλέπεται στο άρθρο 12 η προσωρινή αναπλήρωση παραγωγού πωλητή από συγγενικά πρόσωπα και μόνο για λόγους υγείας ή για λόγους μητρότητας/πατρότητας, εφόσον προσκομιστούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά ενώ στο άρθρο 13 περιγράφονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πρόσληψη υπαλλήλου από τον παραγωγό πωλητή.

Στο άρθρο 14 περιέχονται οι βασικές διατάξεις για τους επαγγελματίες πωλητές λαϊκών αγορών, προβλέπεται διαδικασία προκήρυξης για τις επαγγελματικές άδειες οι οποίες χορηγούνται με κοινωνικά κριτήρια, καθορίζονται οι δικαιούχοι, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης της άδειας, ο τύπος και το περιεχόμενο της άδειας και οι κατηγορίες των πωλούμενων προϊόντων. Επίσης με την παράγραφο 9, για πρώτη φορά προβλέπεται ειδικά ότι οι επαγγελματίες πωλητές μπορούν να πωλούν προϊόντα από περισσότερες κατηγορίες και όχι μόνο από μία όπως ίσχυε έως σήμερα και ορίζονται οι σχετικοί συνδυασμοί. Με την παράγραφο 12 και στο πλαίσιο εξορθολογισμού των επαγγελματικών αδειών, προβλέπεται συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης όλων των υφιστάμενων αδειών προκειμένου να γίνει η διαδικασία ανανέωσης και η εκ νέου χορήγηση θέσεων μέσω κλήρωσης, όπως προβλέπεται στο αντίστοιχο άρθρο του παρόντος νόμου.

Με το άρθρο 15 επαναλαμβάνεται σε σημαντικό βαθμό η πρόσφατη σχετικά ρύθμιση για τη μεταβίβαση των επαγγελματικών αδειών πωλητών λαϊκών αγορών ενώ προστίθεται και η ευνοϊκή δυνατότητα μεταβίβασης μια φορά σε συγγενικά πρόσωπα ή σε υπάλληλο, εφόσον έχουν αποδεδειγμένα εργαστεί με τον μεταβιβάζοντα επαγγελματία πωλητή για πέντε τουλάχιστον χρόνια. Αντίστοιχα με τους παραγωγούς, οι επαγγελματίες μπορούν να προσλαμβάνουν υπαλλήλους με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 16.

Στο άρθρο 17 αναφέρονται οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν την διακίνηση των αγροτικών προϊόντων και τις οποίες είναι υποχρεωμένοι τόσο οι παραγωγοί όσο και οι επαγγελματίες πωλητές λαϊκών αγορών να τηρούν κατά την άσκηση της δραστηριότητάς τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΛΑΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ** **Άρθρα 18-21**

Στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις για τις λαϊκές αγορές παραγωγών προϊόντων βιολογικής γεωργίας, δηλαδή τις βιολογικές λαϊκές αγορές. Για λόγους οικονομίας και αποφυγής επαναλήψεων δεν έχουν περιληφθεί εκ νέου όλες οι διατάξεις για τις λαϊκές αγορές, οι οποίες ισχύουν αναλογικά και για τις βιολογικές

λαϊκές αγορές, αλλά μόνο αυτές που αφορούν ειδικά τις αγορές αυτές. Επίσης λόγω του ότι στις λαϊκές αυτές πωλούνται διαφορετικά προϊόντα και για λόγους ανταγωνισμού και προστασίας των καταναλωτών, ορίζεται στο άρθρο 18 ότι οι βιολογικές λαϊκές λειτουργούν διακριτά από τις λοιπές αγορές, ώστε να διακρίνεται σαφώς ότι πρόκειται για αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται παραγωγοί βιολογικών προϊόντων. Στο άρθρο αυτό επίσης ορίζονται οι διατάξεις περί πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων.

Στο άρθρο 19 ορίζονται οι φορείς έκδοσης των αδειών και προκύπτει ρητά ότι οι βιολογικές αγορές Αττικής και Θεσσαλονίκης εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αντίστοιχων Οργανισμών Λαϊκών Αγορών ενώ οι υπόλοιπες στην αρμοδιότητα των δήμων. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της σχετικής άδειας και προσδιορίζεται το ημερήσιο ανταποδοτικό τέλος στο ήμισυ αυτού που προβλέπεται για τις λοιπές αγορές λόγω του περιορισμένου μεγέθους των αγορών αυτών.

Με το άρθρο 20 ρυθμίζεται αναλυτικά η διαδικασία χορήγησης αδειών λόγω των ιδιαίτερων απαιτήσεων πιστοποίησης των παραγωγών και των πωλούμενων βιολογικών προϊόντων και στο άρθρο 21 η διαδικασία χορήγησης θέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΛΑΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ** **Άρθρα 22-29**

Με τα άρθρα 22 έως 29 ρυθμίζονται θέματα των Οργανισμών Λαϊκών Αγορών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Ειδικότερα, ρητά ορίζεται ότι στην αρμοδιότητά τους εμπίπτουν και οι Βιολογικές Λαϊκές Αγορές που λειτουργούν στις αντίστοιχες περιφέρειες και καθορίζεται η σύνθεση, η συγκρότηση και οι αρμοδιότητες των Διοικητικών τους Συμβουλίων. Προκειμένου να ρυθμιστεί συνολικά και σε ενιαίο κείμενο το ζήτημα των Οργανισμών Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα και με τη βασική φιλοσοφία του παρόντος νομοθετήματος, καθορίζονται οι διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών, περιγράφονται αναλυτικά οι θέσεις και τα προσόντα διορισμού των υπαλλήλων ανά κατηγορία και κλάδο και ρυθμίζονται ζητήματα προϊσταμένων των υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ **ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΠΛΑΝΟΔΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑΣΙΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟ** **Άρθρα 30-37**

Με το κεφάλαιο αυτό ρυθμίζεται η άσκηση του υπαίθριου πλανόδιου και στάσιμου εμπορίου, δηλαδή των υπόλοιπων δραστηριοτήτων υπαίθριου εμπορίου εκτός λαϊκών αγορών. Στις γενικές ρυθμίσεις των άρθρων 30-32 καθορίζονται οι προϋποθέσεις, ο τύπος και το περιεχόμενο, οι φορείς και η διαδικασία χορήγησης της σχετικής άδειας. Στο άρθρο 33 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις άσκησης του υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου. Με τα άρθρα 34 και 35 ρυθμίζονται θέματα εμποροπανηγύρεων και άλλων συναφών παραδοσιακών πανηγύρεων καθώς και καντινών, προσδιορίζονται οι χώροι άσκησης, η διάρκεια και τα πωλούμενα προϊόντα, γίνεται σαφής οριοθέτηση των θέσεων άσκησης υπαίθριου εμπορίου και τίθενται ορισμένοι περιορισμοί προς όφελος του ανταγωνισμού και των καταναλωτών. Με το άρθρο 36 προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Περιφερειάρχη για τη ρύθμιση θεμάτων των υπόλοιπων υπαίθριων οργανωμένων αγορών. Με το άρθρο 37 ρυθμίζεται και τακτοποιείται το ζήτημα των βραχυχρόνιων αδειών υπαίθριου εμπορίου, το οποίο αφορά ιδίως τις καντίνες και άλλες παρεμφερείς εγκαταστάσεις που δραστηριοποιούνται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και κατά την διεξαγωγή αθλητικών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων, όπως συναυλίες, φεστιβάλ, μεμονωμένοι αθλητικοί αγώνες ή τουρνουά κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ** **Άρθρα 38-43**

Στο κεφάλαιο αυτό καθορίζονται οι υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων συνολικά του υπαίθριου εμπορίου και προβλέπονται οι σχετικές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για τους παραβάτες καθώς και η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των διοικητικών προστίμων. Στο άρθρο 38, στο οποίο απαριθμούνται οι υπηρεσίες ελέγχου, και στο πλαίσιο ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών του υπαίθριου εμπορίου, προβλέπεται ρητά ότι κατά τη διάρκεια των ελέγχων τα αρμόδια όργανα έχουν καθήκοντα ανακριτικού υπαλλήλου. Με το άρθρο 39 προβλέπονται ποινικές κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι οποίες έχουν αυστηροποιηθεί σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις ενώ έχουν προστεθεί και ορισμένες νέες. Συγκεκριμένα, ο νομοθέτης δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας κατά την πρόσληψη υπαλλήλου και για το λόγο αυτό προβλέπει και ποινική κύρωση σε περίπτωση σχετικής παράβασης. Επίσης, δεδομένου ότι το περιεχόμενο της βεβαίωσης της Τριμελούς Επιτροπής σχετίζεται άμεσα με την έκδοση της άδειας πωλητή και συνεπώς με την ίδια την άσκηση της δραστηριότητας, προβλέπεται ποινική ευθύνη στα μέλη της για τυχόν ανακρίβειες σε αυτή.

Με το ίδιο σκεπτικό, οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 40 έχουν αυστηροποιηθεί σε σχέση με τις υφιστάμενες, ιδίως οι περιπτώσεις της έλλειψης άδειας και της πώλησης βιολογικών προϊόντων χωρίς την απαιτούμενη πιστοποίηση. Στο άρθρο 42 το οποίο ρυθμίζει τη διοικητική και δικαστική προστασία του διοικουμένου κατά την επιβολή κυρώσεων, έχει διατηρηθεί η πρόσφατη και ιδιαίτερα αποτελεσματική ρύθμιση με την οποία προβλέπεται η μείωση στο ήμισυ του διοικητικού προστίμου σε περίπτωση καταβολής του εντός συγκεκριμένης και σύντομης προθεσμίας από την επιβολή του.

Τέλος, με το άρθρο 43 δημιουργείται στο Συντονιστικό Κέντρο για την Αντιμετώπιση του Παρεμπορίου μια Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων Υπαίθριου Εμπορίου στην οποία συγκεντρώνονται ηλεκτρονικά το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα στοιχεία σχετικά με τις άδειες, τις υφιστάμενες και κενές θέσεις των πωλητών, τα πωλούμενα προϊόντα, τους απασχολούμενους από τους πωλητές υπαλλήλους, τους ελέγχους και τις κυρώσεις, προβλέπεται η διασύνδεση και η διαλειτουργικότητα των τηρούμενων σε κάθε φορέα σχετικών μητρώων και η έκδοση υπουργικής απόφασης για τη ρύθμιση τεχνικών λεπτομερειών. Με τη νέα αυτή ρύθμιση καλύπτεται ένα ουσιαστικό κενό που υπήρχε μέχρι σήμερα στην λειτουργία των ελέγχων και δημιουργείται ένα σημαντικό εργαλείο για την συλλογή στατιστικών στοιχείων και την χάραξη πολιτικής στον τομέα του υπαίθριου εμπορίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Άρθρα 44-46

Για το ενιαίο της ρύθμισης του υπαίθριου εμπορίου, στο Κεφάλαιο αυτό ρυθμίζεται συνολικά το θέμα των εκθέσεων. Συγκεκριμένα, προκειμένου να υπάρξει συγκέντρωση σε ένα νομοθέτημα όλων των διατάξεων της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας εκτός καταστήματος, περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες προβλέπονται τα είδη των εκθέσεων, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανακοίνωσης της λειτουργίας τους και ορισμένες επί μέρους ρυθμίσεις απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή τους. Στο τέλος του άρθρου 44 έχει τεθεί διάταξη με την οποία παρέχεται στον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας η εξουσία να καθορίσει με απόφασή του τους όρους και τις προϋποθέσεις για την καταλληλότητα των εκθεσιακών χώρων, τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας καταλληλότητας.